

Riedsútstel

It Beslút	: 12 juni 2025
Agindapunt	: 5
Status	: Besluitvormend
Program	: 5 – Sport, cultuur en recreatie
Portefúljehâlder	: T. Willemsma
Amtner	: A.P. Nicolai
Bylage	: 1. Groenbeleidsplan 2025 2. Bijlagen groenbeleidsplan 2025 inclusief overzicht speerpunten 3. Resultaat opiniërende behandeling concept Groenbeleidsplan 2024
Saak- en stiknûmer	: 202504238021 en 25ZG282488

Underwerp

Vaststelling Groenbeleidsplan 2025

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. Het Groenbeleidsplan 2025 inclusief bijlagen onder voorbehoud van besluitvorming over de middelen bij de begroting 2026 vast te stellen.
2. De ambitie van het onderhoudsniveau op het huidige niveau te houden.
3. De extra benodigde middelen voor het huidige onderhoudsniveau á € 430.000 (structureel) en extra benodigde middelen voor het uitvoeren van achterstallige snoei van bomen á € 99.000 (eenmalig) integraal af te wegen bij de behandeling van de Kadernota.

Koarte gearfetting

Het Groenbeleidsplan 2025 wordt ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Het voorliggende groenbeleidsplan is een vervolg op Groenbeleidsplan 2012.

Vanwege het slechte financiële perspectief van onze gemeente, door een verwacht terugval in uitkering van het gemeentefonds, wordt de raad voorgesteld om de ambitie van het onderhoudsniveau op het huidige niveau te houden. De hiervoor benodigde extra middelen worden bij de behandeling van de Kadernota integraal afgewogen.

Foech ried/kolleezje

De raad is bevoegd om het groenbeleid vast te stellen.

Ynlieding

Uit de enquête op het Denk Mee-platform blijkt dat het openbaar groen veel gebruikt wordt door onze inwoners. Ze vinden dat het in voldoende mate aanwezig is. Wel zouden ze meer bloemen en recreatieve routes in het openbaar groen willen hebben. Echter, het allerbelangrijkste wat de meeste inwoners willen is dat het openbaar groen beter wordt onderhouden.

Dit komt, naast de maatschappelijke opgaven op het gebied van klimaat en biodiversiteit, aan bod in het voorliggend groenbeleidsplan.

Het huidige groenbeleid is in 2012 vastgesteld. Dit beleid is nog steeds in grote lijnen een goed werkbaar instrument. Toch staat de tijd niet stil en zijn er nieuwe inzichten en nieuwe ontwikkelingen die een plaats verdienen in het groenbeleid. Tegelijkertijd is het Beleidsplan Biodiversiteit vastgesteld. Ook dit leidt tot verandering in het groenbeleid. De uitvoering hiervan met betrekking tot het kapitaalgoed openbaar groen moeten worden doorvertaald in het groenbeleid. Daarom is het nodig om het huidige groenbeleid te actualiseren.

Histoarje

Op 16 april 2025 is het groenbeleidsplan opiniërend behandeld in de raad. Daarbij heeft de raad aangegeven dat zij zich inhoudelijk kunnen vinden in het concept-groenbeleidsplan. Ook hebben ze aangegeven dat zij het openbaar groen graag onderhouden willen zien op basisniveau. In bijlage 3 wordt verder ingegaan op de beantwoording van de vragen die tijdens het Iepen Poadium aan de raad zijn gesteld.

Te berikken effect

Middels de vaststelling van het voorliggende groenbeleidsplan wordt het groenbeleid voor de komende 15 jaar vastgelegd. Waar dit kostenneutraal mogelijk is wordt ook uitvoering gegeven aan het Beleidsplan Biodiversiteit. Het openbaar groen wordt daarbij op het huidige ambitieniveau onderhouden. Dat is niet hetzelfde als het basisniveau zoals de raad heeft uitgesproken.

Argumenten

Het voorstel past in het ingezet beleid

Het voorliggende groenbeleidsplan is een vervolg op het Groenbeleidsplan 2012. Dit maakt onderdeel uit van het programma Sport, cultuur en recreatie.

Het Groenbeleidsplan 2025 is aangevuld zodat het ook invulling geeft aan maatschappelijke opgaven op het gebied van klimaat en biodiversiteit. Ook geeft het invulling aan het reeds in 2024 vastgestelde Beleidsplan Biodiversiteit.

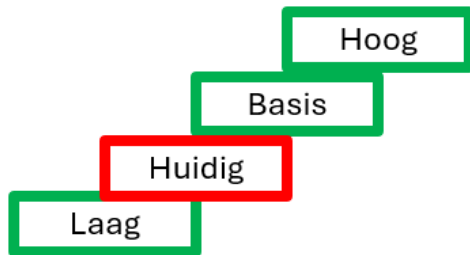
Het beleid wordt uitgevoerd door middel van keuzes in planvorming en ontwerp, aanleg en onderhoud. Daarnaast dragen de kaders voor het omgaan met meldingen over overlast van gemeentelijke bomen, de afwegingskaders voor verkoop van gemeentelijk groen en de kaders voor bewonersinitiatieven ook bij aan de uitvoering van het beleid.

Openbaar groen is een waardevol kapitaalgoed en vraagt beleid

Het openbaar groen is een kapitaalgoed met een breed effect/brede invloed op de leefomgeving en het welzijn van onze inwoners, de flora en de fauna. Het biedt de inwoners een fraaie leefomgeving dat ruimte biedt voor een gezonde levensstijl. Zoals bewegen en ontmoeten. Daarnaast draagt het bij aan een goede luchtkwaliteit, verkoeling van de leefomgeving. Verder biedt het ruimte voor een natuurlijke opname van hemelwater door de bodem. Dit ontlast het riool en voorkomt verdroging en wateroverlast. Tot slot biedt het openbaar groen ruimte en voedsel aan een breed pallet aan flora en fauna. Daarmee draagt het bij aan een goede biodiversiteit in onze gemeente.

Vasthouden aan huidig onderhoudsniveau op het huidige niveau vraagt extra middelen
Parallel met de vaststelling van het groenbeleidsplan loopt het proces van de Kadernota 2026. Vanwege het financiële perspectief van onze gemeente biedt het een groenbeleidsplan op basis van een kwaliteitsniveau dat tussen laag en basis inzet. In het onderstaande schema staat dit afgebeeld.

Onderhoudsniveaus

Ook het op peil houden van het huidige onderhoudsniveau vraagt echter extra middelen. Voorgesteld wordt om de extra middelen mee te nemen in de integrale afweging, die komende maand plaatsvindt (Kadernota 2026-2029).

Alternativen

Keuze voor kwaliteitsniveau laag, basis of hoog

In het concept-Groenbeleidsplan waren de alternatieven laag, basis en hoog kwaliteitsniveau uitgewerkt, inclusief een kostenindicatie.

Groenbeleidsplan niet vaststellen

Omdat het huidige groenbeleidsplan geldig is tot en met 2027 kan de raad ook besluiten om het voorliggende groenbeleidsplan niet vast te stellen. Dan kan in 2027 het nieuwe groenbeleidsplan behandeld worden in mogelijk andere financiële omstandigheden.

Kanttekenings

Er wordt beperkt uitvoering gegeven aan de wens van onze inwoners om het openbaar groen beter te onderhouden

Onze inwoners hebben bij de enquête op het Denk Mee-platform aangegeven dat ze graag willen dat het openbaar groen beter onderhouden wordt. Besluiten om vast te houden aan het huidige onderhoudsniveau leidt niet tot de gewenste verbetering. Het risico op onvrede bij onze inwoners is groot.

Er wordt weinig uitvoering gegeven aan het Beleidsplan Biodiversiteit

De speerpunten in het concept-groenbeleidsplan voorzien in de uitvoering van het Beleidsplan Biodiversiteit. Een deel kan uitgevoerd worden binnen het regulier onderhoud en bij nieuwbouw en reconstructies. Een ander deel vraagt extra middelen. Besluiten om vast te houden aan het huidige onderhoudsniveau betekent dat het Beleidsplan Biodiversiteit vertraagd wordt uitgevoerd en afhankelijk is van werk met werksituaties.

De Toekomstvisie Statige Parken Trynwâlden wordt niet ingepast in het groenbeleidsplan

In het concept-groenbeleidsplan was de Toekomstvisie Statige Parken Trynwâlden verwerkt. Besluiten om vast te houden aan het huidige onderhoudsniveau betekent dat de potentie van park De Klinze niet volledig wordt benut.

Er wordt geen extra inzet gedaan op de bestrijding van invasieve exoten en jacobskruiskruid

In het concept-groenbeleidsplan zijn maatregelen opgenomen om de verspreiding van de reuzenberenklauw en de Japanse duizendknoop tegen te gaan. Daarnaast zijn in het concept-groenbeleidsplan maatregelen opgenomen om jacobskruiskruid in de buurt van hooiland of weidegrond met paarden of runderen te bestrijden. Besluiten om vast te houden aan het huidige onderhoudsniveau betekent dat deze maatregelen niet uitgevoerd worden.

Finânsjes

Het groenbeleidsplan wordt zonder vraag om extra middelen aan de raad voorgelegd. Bij de kadernota zullen de volgende onderwerpen ter integrale afweging worden aangeboden:

- De aanvullende middelen om het openbaar groen te kunnen uitvoeren op basis van de huidige ambities á € 430.000 structureel. Dit inclusief € 10.000 aan kapitaallasten voor de benodigde € 320.000 voor vervanging van bomen.
- Extra middelen om achterstallige snoei aan bomen te kunnen uitvoeren á € 99.000 periodiek eenmalig naast de voorgenoemde aanvullende structurele middelen. Het snoeien van bomen met achterstallige snoei vraagt meer tijd.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Door middel van een enquête op het Denk Mee-platform hebben onze inwoners kunnen aangeven hoe ze het openbaar groen gebruiken, of het areaal voldoende is, wat ze ervan vinden en of en op welke manier zelf willen bijdragen aan het groenonderhoud.

Kommunikaasje

De communicatie over deze besluitvorming vindt plaats middels het publiceren van de besluitenlijst van de collegevergadering en het publiceren van de agenda voor de raadsvergadering.

Yntegraliteit

Bij het opstellen van het concept groenbeleidsplan zijn de betrokkenen van afdeling Financiën, Ruimte en Beheer meegenomen.

Previnsje

Niet van toepassing.

Gearwurking

Niet van toepassing.

Ferfolchtrajekt

Dit voorstel wordt op 12 juni 2025 besluitvormend aan de raad voorgelegd. De voorstellen voor extra middelen voor het openbaar groen wordt bij de kadernota ter integrale afweging aan de raad aangeboden.

Evaluaasje

Wij evalueren het groenbeleidsplan één keer in de vijf jaar. Hierbij informeren wij de raad over de stand van zaken.

Burgum, 13 mei 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

loco-secretaris,

burgemeester,

mevr. W.R. de Boer

mevr. C. Schokker-Strampel

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 13 mei 2025,
punt nummer: 5;

Beslút:

1. Het Groenbeleidsplan 2025 inclusief bijlagen onder voorbehoud van besluitvorming over de middelen bij de begroting 2026 vast te stellen.
2. De ambitie van het onderhoudsniveau op het huidige niveau te houden.
3. De extra benodigde middelen voor het huidige onderhoudsniveau á € 430.000 (structureel) en extra benodigde middelen voor het uitvoeren van achterstallige snoei van bomen á € 99.000 (eenmalig) integraal af te wegen bij de behandeling van de Kadernota.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 12 juni 2025.

De griffier,

De voorzitter,

mevr. mr. A. Dam

mevr. C. Schokker-Strampel